

Magyar Nemzeti
Hirlaposztálya

Búr

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.

Hirdetések:
négyzetcm.-ként

Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

„Korlátolt infláció”

Írta: Teleszky János
v. b. t. ny. pénzügyminiszter.

Napról-napra szaporodnak az infláció szószólói. Mind-egyik hangsúlyozza, hogy Isten mentsen olyan inflációtól, mint amelyben részünk volt, de olyan intézkedéseket proponálnak, amelyek tulajdonképpen inflációt jelentenek és feltalálták újabb, mint árkánymot, a „korlátolt infláció” gondolatát.

Veszedelemes jelenség ez nagyon, amely igen nagy aggodalommal tölti el, mert ma, amikor az államháztartás egyensúlyának helyreállítása, az ország minden rétege és minden lakosa részéről igen nagy áldozatokat követel, ma, amikor a hitelügyek kielégítése olyan óriási akadályokba ütközik, hogy szinte azt lehet mondani, hogy lehetetlen, ma, amikor a gazdasági élet folytonosságának biztosítása, a szükséges devizakorlátozó rendelkezések folytán és egyéb okokból a legnagyobb nehézségekkel találkozunk, ma, amikor az ország jelentékeny gazdasági és politikai erejét képviselő mezőgazdasági osztály olyan adósságok terhe alatt nyög, amelyeket elviselni, hosszú időre tényleg képtelen, ma nagyon teteszetős az és nagyon fogékonyak a kedélyek, különösen a nem tanult emberek kedélye arra, hogy minden bajt, tisztán a kormány infláció ellenes politikájának tudjon be és nagyon természetes, hogy kedvező talajra, nyílt fülekre találjanak azok a csábító szövegek, amelyek a korlátolt inflációnak jelszava alatt, a pénzforgalmi eszközök „némi” szaporításának jelszava alatt, úgy tüntetik fel a dolgot, mintha mindezek a bajok mintegy varázsütésre megszűnnének, ha nem az infláció-ellenes politika folytatnánk, hanem ha egy kis „mérsékelt” inflációval jönne a kormányzat. Természetes, hogy azok, akik ezeken a kérdéseken nem

uralkodnak, a nagy tömegek, nagyon könnyen fogékonyak az ilyen eszmék iránt és meggyűlölik, vagy legjobb esetben mániakusoknak tartják azokat, akik felfogásukhoz, ilyen viszonyok között is, mintegy dogmához ragaszkodnak, mint halottuk is, hogy az ország intézői, mintegy dogmához ragaszkodnak az infláció ellenes politikához, holott „egy kis mérsékelt, korlátolt inflációval” az összes bajok gyökerei megvolnának szüntelve.

Hiszen, ha ez igaz volna, akkor csakugyan kötni-való bolond, közveszélyes örült volna, aki inflációt nem csinál, de akkor kötni-való bolondok és közveszélyes örültek a művelt világnak összes, a múltban szerepelt államférfiai, mert

tudtommal azok egyike sem csinált inflációt és nem inflációval akarták a gazdasági életet feleleveníteni. Pedig minél nagyobb a tökeszükség, annál nagyobb az infláció. Ha tehát tökeszükség idejében lehetne inflációval segíteni a bajokon, akkor a tökeszükség idejében inflációval épenséggel eldorádói állapotokat lehetne előidézni: mégis azt látjuk, hogy eddig sem itt, sem másutt felelős államférfiu nem volt, aki inflációval akarta volna ezeket az eldorádói állapotokat előidézni.

Az infláció tekintetében, úgy látom, meglehetősen fogalomzavar uralkodik. Infláció a kormánynak, az államhatalomnak és pénzügyi szervezetnek — amit sokan figyelmen kívül hagynak — minden

olyan intézkedése, amely mesterséges vásárló erőt teremt, amely mesterséges vásárló erő, rendszerint — nem kizárólag — a pénzforgalmi eszközök szaporítása révén szokott keletkezni. Inflációra vezet minden intézkedés, amely a forgalomba kerülő gazdasági jószágok és azok forgatására hivatott pénzeszközök mennyisége és forgási gyorsasága közti arányt olyan irányban változtatja meg, hogy ugyanannyi gazdasági jószággal szemben több pénzforgalmi eszköz álljon rendelkezésre.

Minden ilyen intézkedés a kereslet és kínálat törvényei szerint az árak emelkedésére, a drágulásra, a pénz oldaláról jövő drágulásra, az infláció legfőbb karakterisztikumára kell, hogy vezessen.

Százhetvenötezer pengő a zempléni inségakcióra

Szell József főispán beszámolója a vármegyei inségbizottság ülésén

Az inségbuza-akción kívül nagyobb szabású ruházati-, ételmezei- és tűzifa-akciók vannak folyamatban.

— Saját tudósítónktól. —

Huszonötezer inségesről kellett gondoskodni a vármegyében.

A vármegyei inségbizottság február 7-én délután a vármegyeháza főispáni kis tanácstermében Szell József főispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen többek közt részt vettek Szell Józsefné főispánné, Bernáth Aladár alispán, dr. Orbán Kálmán polgármester, Cseh István vármegyei számvédségi főnök, Löwy Ignác kir. műszaki tanácsos, a sátoraljaujhelyi m. kir. állam-építészeti hivatal főnöke, Márton Elek városi tanácsos, László Ferenc ny. városi főszámvevő, a városi szegényügyi hivatal vezetője, Szeszlér Ödön ny. min. o. tanácsos, özv. Prágay Aurélné, a „Szell Józsefné Gyermekotthon” gondnoknője, Osztoics Katalin vármegyei egészségügyi védőnő és még más szociális és karitatív tényezők.

Az értekezletnek, melyen az 1932. évi általános inségakciónak további tennivalóit beszéltek meg, fő érdekessége volt Szell József főispán beszámolója, aki részletes összefoglalásban ismertette azokat az intézkedéseket, amelyek a vármegyei inségesek érdekében eddig

történtek — a főispán nagyszabású koncepcióinak és lelkes szociális ügybuzgalmának eredményeképpen.

A beszámolóból sok olyan új érdekes részletet vettünk örömmel tudomásul, ami eddig a nagyközönség előtt nem volt ismeretes.

Kötelességünknek tartjuk ezért, hogy a főispáni összefoglaló ismertetésben foglaltakról részletesebben számoljunk be, mert ebből kiviláglik az, hogy itt a háttérben olyan nagyszabású, de annál csendesebb és szerényebb szociális segítő-munka folyt, mely részleteiben is méltán kimagaslak a többi vármegyék inségakcióiból.

Meg kell állapítanunk az alábbiakból, hogy a kormányzat exponense, a főispán — a hatósági és jótékonyasági tényezőkkel együtt — mindent megtett a rendelkezésre álló anyagi eszközök szerényebb arányaihoz képest, amit csak megtehetett.

Megtudtuk a főispáni beszámolóból, hogy a vármegyében (beleértve Sátoraljaujhely megyei várost

is) a hivatalos összeírás szerint az összes családtagokkal együtt számítva, 24.672 olyan inséges él, akiknek ellátásáról gondoskodni kell.

Ennek a csaknem 25 000 embernek segélyezése és ellátása végtelenül nagy és súlyos feladat. Ezt a feladatot volt hivatva megoldani Szell József főispán vezetése alatt az 1931—1932. évi zemplénavármegyei inségakció.

Az alábbiakból megállapíthatjuk, hogy ez a törekvés a lehetőségekhez képest teljes mértékben sikerült. Igaz, hogy ezenkívül még mindig volna sok-sok segíteni való, ez azonban nem a főispán erélyén és ügybuzgóságán és a vármegyei lehetőségeken, hanem a mai nehéz és itt a határszélen fokozottan rossz gazdasági viszonyokon múlik.

A főispán az inségakció megindulásakor feltárta a kormányzat, illetve az illetékes minisztériumok előtt azt a különösen súlyos helyzetet, melybe a vármegye lakossága a határszél, a rendkívül rossz

Egyes szám ára 10 fillér.

terméseredmények és a szőlőgazdálkodás válsága folytán jutott.

Ennek eredményeképpen a népjóléti miniszter a zempléni inségakcióra összesen 40 000 pengő segélyt bocsátott a főispán rendelkezésére, továbbá az alább részletezett kb. 8500 pengő értékű ruházati adományokat. Ezt a segélyt kiegészíti a vármegye területén eddig összesen befolyt 12.130 P u. n. társulati inségjárulék, mely ugyancsak az itteni inségakciót szolgálja, továbbá a helyi természetbeni gyűjtések, melyek kb. 6000 P értékű segítséget jelentenek.

Nagy terhet vett továbbá magára a vármegye akkor, amikor a vármegye területén kiosztandó 134 vagon inségbuzza árának fedezését magára vállalta, ami a szállítási költségeken kívül 81 000 pengő költséget jelent.

Külön számítanak továbbá azok a kisebb segélyek, melyeket a főispán rendkívüli esetekben engedélyez segélyalapjából.

És végül az inségakció javára kerültek forgalomba a 6 és 10 filléres „sátoraljaujhelyi inségbélyegek”, melyek országos viszonylatban is különös érdekességei az inségakciónak.

A beszámolóból megtudtuk, hogy az általános inségakció, melyben a főispán rendelkezésére álló hatósági tényezőknél kívül az újból megalakított múlt évi törvényhatósági és segítőbizottságok a községi előjáróságokkal karöltve és a helyi jótékonyági intézmények bevonásával működnek, — a következő részakciókból áll.

Meglévő intézmények támogatása.

Mindenekelőtt a már működő akciók segélyezésére gondolt a főispán.

Igy eddig összesen 3000 pengő segélyt kapott a sátoraljaujhelyi városi szegényügyi akció, 1000 P-t a sátoraljaujhelyi általános népkönyha, 300 P-t a helybeli izr. népkönyha, 5000 P-t a helybeli „Széll Józsefné Napközi Gyermekotthon”, 1500 P-t Szerencs községe és 500 P-t Tokaj községe előjáróságai, azonkívül a f. hó 7-iki értekezlet elhatározására további 5000 P-t a nevezett napközi gyermekotthon.

Az inséges kenyérbuzza-akció.

Az általános inségakció gerincét az inségbuzza-akció képezi.

A földmiveltügyi miniszter a vármegye 24.672 ellátatlanja részére a múlt év december hó elején 114 vagon (à 100 mázsa) inségbuzát bocsátott a főispán előterjesztésére a vármegye rendelkezésére.

Ez a buzamennyiség valamennyi ellátatlan részére, havi 10 kg. fejadagot számítva, liszt alakjában kerül kiosztásra, amit úgy kell érteni, hogy pld. egy 6 tagú család havi járandósága 60 kg. búzának megfelelő liszt. A havi 10 kg. fejadag ellenében az érdekelt inségeseknek vidéken másfél napi, Sátoraljaujhelyben egy napi közmunkát kell végezniük úgy maguk, mint családtagjaik járandóságai

ellenében. Ezt a közmunkát igás napszámmal is lehet teljesíteni, mégpedig 2 lóval 1 napra 30 kg. és ugyanazért 1 lóval 20 kg. inségbuzza jár. Olyan családok, melyekben munkaképes felnőtt egyén nincsen, ingyen kapják a fejenként járó 10–10 kg havi inségbuzza-adagot.

Az inségbuzát a kormány 6 P. és árbán bocsátotta a vármegye rendelkezésére.

Az inségbuzza őrléséből származó korpát a vármegyei kispapok kapják kedvezményes árbán.

Az akció 1932. évi április hó 15-ig terjedő 5 hónapra szól, de esetleg a lehetőség szerint meglesz hosszabbítva.

Az inségbuzza-kiosztás megfelelő lebonyolítása *Bernáth Aladár* alispán érdeme, aki a beérkezett panaszok orvoslása iránt azonnal intézkedik.

Tekintettel arra, hogy az inség az előirányoztnál jóval nagyobb méretet öltött, *Széll József* főispán előterjesztésére a földmiveltügyi miniszter a közelmúlt napokban még további 20 vagon inségbuzát utalt ki a vármegye részére. Ezenkívül a főispán előterjesztésére a miniszter a vármegye azon különösen nehéz anyagi helyzetben levő 5 kat. holdon felüli gazdái részére, akik ingatlan vagyonuk mellett is inségeseknek nevezhetők, de az inségakcióban nem részesülhetnek, 12 P. és kedvezményes árbán (boletta nélkül) 20 vagon búzát utalt ki.

Külön inséges utmunkák.

A kereskedelemügyi miniszter 16 és fél km. hosszú földmunkát képező inséges utmunkát engedélyezett és erre 20.000 P segélyt bocsátott rendelkezésre. Ezek az utmunkák a napokban megindulnak és helyenkint nagy mértékben fogják enyhíteni a súlyos munkanélküliséget.

Kétezer pár gyermekcipő.

A beérkezett jelentések szerint az inség különösen a szegény gyermekek lábellenő hiányában jelentkezik legérezhetőbben.

Ezért a főispán nagyszabású ingyenes gyermekcipő-akciót rendelt el 1930 inséges zempléni gyermek részére. Ennyi ugyanis a hivatalos jelentések szerint a szükséglet. 180 pár cipőt a népjóléti miniszter adományozott a főispán előterjesztésére, ezerhétszázötven pár cipő pedig itt készül. Ennek a hatalmas cipőmennyiségnek anyagát a m. kir. technológiai és anyagvizsgáló intézet szakértőjének előirásai alapján Lomniczer Manó, Fried Zoltán, Schvarcz Béla és Schönfeld Miksa sátoraljaujhelyi bőrkereskedők szállították le cipőpáronként 6 P 10 filléres árbán.

Kilencszáz pár gyermekcipőt és az összes felsőrészeket sátoraljaujhelyi cipészek, 850 pár cipőt pedig vidéki (főleg munkanélküli) cipészek készítenek el, cipőpáronként 3 P 20 fillér munkadíj mellett. Ujhelyben 60 cipész dolgozik még mindig a gyermekcipő-akcióban, mely tehát így kettős célt szolgál; egyrészt a gyermekek szociális és egészségi érdekeit, másrészt a munkanélküli cipésziparosság megsegítését.

Az 1930 pár gyermekcipő egy része már el is készült és kiosztott, nagyobb része pedig március hó második felében kerül kiosztásra. A vármegye minden állami és felekezeti iskolájának szegény gyermekei részesednek a cipőajándékokban. Az anyagi fe-

dezetet az akcióra csak az elmúlt hónap elejére sikerült biztosítani, azonkívül az előkészület is sok időt igényelt. Ezért késelt eddig a kiosztás.

A f. hó 7-iki értekezlet elhatározása szerint a cipőket június hó elején az egyes iskolákban be fogják vonni a gyermekektől és csak október hóban osztják ki újra, hogy azok a jövő télen is használhatók legyenek.

Az itt készített 1750 pár gyermekcipő összes költségeit, (eljárási költségekkel együtt) 16.400 P-t a főispán engedélyezte és utalja.

Inségbélyegek.

Beszámoltunk már arról, hogy *Széll József* főispán a belügyminisztériumtól kért engedély alapján 20.000—20.000 drb 6 és 10 filléres inségbélyeg bocsátott ki, melyek *Petrasovszky Pál* művészi tervei szerint készültek. A bélyegek a különböző hivatalok és pénzintézetek révén már eddig is igen szép példányszámban keltek el. Eddig 450 P készpénz folyt be a városi szegényügyi akció javára.

Itt is felhívjuk a közönség figyelmét ezekre a nemes rendelkezésükön kívül is érdekes bélyegekre. Már is sokan használnak levelezésüknél ilyen bélyegeket, melyek egyrészt érdekes és speciális szint adnak az itt feladott leveleknek és levelezőlapoknak, másrészt a levelek biztosabb leragasztására is alkalmasak. Kaphatók minden hivatalban és bankban.

Gyermekfelruházási akció

A beérkezett jelentések a vármegye területén, különösen Sátoraljaujhelyben, nagyon sok rongyos, didergő, betegségeknek kitétt szegény gyermekek számoltak be. Az inségakció ezeket is felőlelte.

A főispán az összes elemi iskolák inségesei részére — úgy a fiuknak, mint a lányoknak — meleg és tartós minőségű ruházatot készíttetett és pedig:

a) a fiúk részére a népjóléti miniszter szövetadományának felhasználásával, részben pedig sátoraljaujhelyi kereskedőktől beszerzett lódenanyagból 470 rend ruhát, melyeket munkanélküli sátoraljaujhelyi szabóiparosok készítettek el 5 P 65 filléres ruhánkénti munkadíj mellett. Ezen ruhákból 250 rend Sátoraljaujhelyben került az egyes iskolákban kiosztásra az elmúlt hóban.

b) a lányok részére özv. *Prágay Aurélné* lelkes irányítása mellett 16 ujhelyi munkanélküli varrónő 518 rend flanel ruhát készített ujhelyi kereskedők által szállított anyagból. A leányruhák az elmúlt hóban osztattak szét.

Ezeket kívül pótlólag még külön 30 rend leányruha, továbbá 50 ing és 50 nadrág készült — ez utóbbiak tenniszflanelből — ujhelyi szegény leánygyermekeknek, ugyancsak munkanélküli varrónők bevonásával.

Az egész gyermekfelruházási akció összes költségei kb. 9000 P-t tettek ki.

Gyermek tejakciók.

Jelentős helyet foglalnak el az inségakció keretében megszervezett ingyenes gyermek tejakciók és pedig külön Ujhelyben és külön vidéken.

a) Ujhelyben 450 inséges elemi iskolás gyermek február hó 15 től kezdődőleg három havi időtartamon

át, naponta 2—2 deci pasztörözött tej eljához hasonlóan készített tejet kap hatósági orvosi ellenőrzés mellett. A tejkiosztás az egyes iskolákban történik, a gyermekek nagy öröme és meglepedésére.

b) Vidéken: Tokajban 224, Bodrogkeresztúron 215, Tolcsván 157, Tállyán 117, Tarcalon 80, Mádon 78, Bodrogkislaludon 47, összesen tehát 918 szegény gyermek részéről március 1-től a fentiekhez hasonlóan ingyenes forralt-tej kiosztásban azokban a községekben, melyekben az ezirányú szükséglet a legnagyobbnak mutatkozott.

A tej-akciókra 5500 P irányoztatott elő.

Középiszkolások segélyezése

A f. hó 7-iki értekezlet, a főispán indítványára elhatározta, hogy a segélyakciókba a szegénysorsu, nélkülözhető középiszkolások is belevonatnak. Éspedig a sátoraljaujhelyi reál-gimnázium, felsőkereskedelmi iskola, polgári fiu és leányiskolák, valamint a sárospataki főgimnázium. *Márton Elek* városi tanácsos bizatott meg, hogy az érdekelt iskolák igazgatóival megtárgyalja, hogy a segélyezés miképpen történjék a legcélszerűbben.

Bakkancs-kiosztás.

A főispán a népjóléti minisztériumtól kért 210 pár bakkancsot sátoraljaujhelyi inséges felnőttek részére osztatta ki a szegényügyi hivatal útján, 2—2 napi közmunka ellenében.

Tüzifa-akció.

Külön 1000 P t utalt ki a főispán a város polgármesterének avégből, hogy ezen összegből 5 vagon tűzifát szerezzen be az ujhelyi szegények részére, akiknek az a város részére teljesítendő közmunka ellenében szolgáltatandó ki.

Gyermek-ebédeltetések.

Március hó látszik a legnehezebbnek a szegény gyermekek táplálkozása szempontjából is.

Ezért a vármegye 6 legjobban rászorult községében március 1-től 1—1 havi ingyenes gyermek-ebédeltetési akciók szervezettek meg, összesen 600 szegény gyermek részére. Az ebédeltetési akciókra a főispán 4900 P-t utalt ki.

Az ebédeltetési akciókat lelkes és áldozatkész helyi társadalmi ténnyezők vezetik éspedig Bodrogkeresztúron *gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné*, Tolcsván *bárá Waldbott Kelemenné* védnöksége alatt az ottani tanítónői kar, Mádon *Kerekes Józsefné* uradalmi főintéző neje, Monokon *Petsár Gyula* pápai kamarás, Tarcalon *Réthy Aladár* m. kir. gazdasági főtanácsos neje és *Braun László* rk. plébános, Olaszliszka községben *Hammersberg Helén* urnó.

Az akciónak egységes terv szerint való szervezésében nagy érdemeket szerzett özv. *Prágay Aurélné*.

Helyi inségakciók.

Mindezeket a részakciókat kiegészítik a vármegye összes községeiben folyamatban lévő helyi akciók, melyeknek a főispán az összes helyileg gyűjtött természetbeni és készpénzbeli adományokat rendelkezésre bocsátotta.

Az inségakció képe nem volna teljes, ha meg nem említenénk, hogy a városi szegényügyi hivatal jelenleg, a főispán segítségével már 640 ujhelyi szegényt részesít havi állandó, rendszeres segélyezésben, továbbá, hogy a „Széll Józsefné

Gyermekotthon létszámát 200-ra felemelte és végül meg kell emlékeznünk arról, — akit első helyen kellett volna méltatnunk: *Szell Józsefné* főispánéról, — aki páratlan agilitással és áldozatkészséggel főmozgatóként jár elől az egyes akciók megszervezésében — természetesen sok-sok nehézség és akadály leküzdése árán.

Március 15-ének megünneplése

A március 15-iki nemzeti ünnep alkalmából az ünnepek sorozatát a Reál Gimnázium Kazinczy-Önképzőkörének hazafias ünnepélye vezeti be, f. hó 13-án d. u. 5 órai kezdettel az intézet tornatermében. A *Mansz* sátoraljaujhelyi csoportja a vármegyeháza nagytermében március 14-én d. u. 6 órai kezdettel rendezi műsoros hazafias ünnepélyét, melyen az ünnepi beszédet *dr. Szirmai István* vm. t. főügyész mondja. A műsor megváltási ára: 50 fillér. Március 15-én reggel valamennyi felekezet templomában ünnepi istentisztelet, — az iskolákban iskolai ünnepélyek.

Délután fél 4 órai kezdettel a városi színházban a Zemplénnvármegyei Nemzeti Kaszinó rendez hazafias ünnepélyt, melyre a város hazafiasan érző közönségét ezuton is meghívja.

Az ünnepély műsora: 1. Himnusz. Énekli a Sátoraljaujhelyi Ipartestületi Dalárda. 2. Csokonay-nyitány. (Kéler Béla). Játssa a Sátoraljaujhelyi Kamarazene Társaság. 3. Ünnepi beszéd. Tartja *dr. Tomcsányi Boldizsár*. 4. a) Hej, régi szép magyar nép! (Eredeti kuruc dal), b) Élsz még hazám (Klacsó Béla), c) Trianont ledöntjük (Balázs Árpád) Klacsó Béla zongorakíséretével énekli *dr. Pauliczky István*. 5. Márciusi hangok. Irta és előadja *Petrasovszky Leó*. 6. a) Hazám szeretlek, b) Csüggedésre nincsen ok. Énekli a Sátoraljaujhelyi Ipartestületi Dalárda. 7. Rákóczi-induló. Játssa a Sátoraljaujhelyi Kamarazene Társaság.

Az ünnepélyre a belépés ingyenes, de csakis jeggyel történhetik. A belépőjegyeket igénylők részére a jegyeket a Kaszinó háznagya szorgalmazza ki déli 11 és 1 óra között.

A sátoraljaujhelyi városi Levente-egyesület Önképzőköre folyó évi március hó 15-én este 8 órai kezdettel, a katolikus Olvasókör helyiségében a *Levente Otthon* javára rendez hazafias műsoros ünnepélyt, melyre műsormegváltás ülőhely: 80, 60 és 40 fillér, állóhely 20 fillér.

— **Megyei kisgyűlés.** Zemplénnvármegye törvényhatóságának kisgyűlése és közigazgatási bizottsága f. hó 14-én, hétfőn d. e. 10, illetve 11 órakor ülést tart a vármegyeháza nagytermében.

A HÉTRŐL

Komlós és Gémes.

A cimből itélve, bizonyára nekrológot sejt a tisztelt olvasó e sorokban. Nekrológot egy évtizedes, patinás cég elmúlásán, aki nem birt megküzdeni a mai nehéz idők mindent elsöprő viharával. Vagy egy rövid beszámolót; két olyan ifju óriás akarásáról, akik az életet könnyebb végén fogva, talán megléptek az eredményes grümdolás után. Az olvasó rosszul sejt. Két szürke kenyértípusról lesz csak szó, a komlós kenyérről és a gémesről. Két felpöfeszkedett kenyérgömbörről, olyanról, hol az egyik a másiknak köszönheti — ha ugyan megköszöni — a születését. A könnyebb megértés kedvéért családával szolgálunk. Kezdetben vala egy élelmes üzletember vállalkozásából, 32 filléres kilónkénti árban, izletes újdonság: komlós kenyér. Kartelen kívül. És egy szép napon megszületett ebből a kenyérből a verseny pékkartel kenyere, 28 fillérért kilónként: a gémes. Ha még egy pékség támadna, talán olcsó kenyeret ehetnénk. Mit is nem tesz az a huncut verseny?!

A piarista rend.

Az országos érdeklődés központjába került egy piarista rendi tanár. Nem a tudományos buvárkodása, avagy elért nagyszerű tanítási eredménye juttatta oda, hanem egy diákgyerek rágalma. Egy olyan diákgyereké, akinek mentalitásán még ott terpszkedik lidércszertien a forradalmak sulya és ahelyett, hogy a mestert megillető kézcsókra buzdította volna a gyerkőcöt, gyűlöletre, vádaskodásra heviti azt. A vádra természetesen hatalmasan visszhangozott a felelet. Mindenki megmozdult; mindenki, aki piarista atyák ajkáról hallotta az Igét, aki tőlük tanulta a hazaszeretetet. Egy hangos kórus volt az egész ország: minden tiszteletünk, szeretetünk a piarista rendé, változatlanul úgy, mint a mikor még az iskola padjait tilták. Es ezt a szólamot mi is visszhangozzuk.

Ábrándozás az élet megrontója.

Sátoraljaujhely megyei város háztartásának és alapjainak 1930. évi zárszámadatai a főszámvevői hivatalban közszemlére vannak téve. A számadatok szerint a pótdóval együtt előirányzott 1,127.000 pengő bevétel helyett csak 896.000 pengő folyt be. A cselekvő hátrálékok összege 404.000 pengő, a szenvedő hátrálékok összege 293 ezer pengő. Ha tehát az összes hátrálékok befolyának, úgy Sátoraljaujhely városnak még készpénz vagyona is lenne...

— **Legjobb fővárosi napi lapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék.**

Fazekat és egyéb konyhaedényt VIM könnyűséggel tisztít!

VIM mindent tisztít!

H I R E K.

Március 15.

(Dr.) Mint a vallások szent mythusai évről-évre visszatérnek, visszajő ez is, hogy a beléje temetkezett örök igazságok fényével elkápráztasson és beleégesse lelkeinkbe az örök nemzeti eszményeket, sorvadó inainkba cselekvő energiákat, lüktető tűzfolyamot vigyen bele rejtelmes utakon és egész életünket egy nagy, szent készülődéssé tegye valami nagyra, aminek nevét megmondani se tudjuk, mert az üdvözítő valót jelenti, amelyben elalszik minden nemzeti fájdalom, tüdőklő fényé lesz minden fekete gyász, dicsőséggé minden könny és megaláztatás.

1848 március tizenötödike ragyogó hajnali álma a magyarnak, amelyben a jövőnd minden szépsége és minden gazdagsága, minden ereje és minden lelki nagysága igéző fényben borult a magyar lelke. És akkor gyermekül hittük, hogy az álom valóra válik és hitvallásunkat mondogattuk még a zengő zivatarok, fegyverek döngése, hősök halálhőrgése közepette is: „a szent ügyet meg nem dönti senki sem!” Az igazság verhetetlen erejében vallásos hittel biztunk s szíveinkből a nagy temetkezés nem tudta kitépni a nemzeti feltámadás, a nemzeti nagy történelmi hivatás gondolatát.

Itt van megint március tizenötödike és egy szörnyű válságok közt vergődő nemzet gyújt fényt a multnak és nézi a jelen szürke ködön át önnön magának a nagyságát, félvilággal birkozó hadai hősi tetteit s a nagy lelkek egekig világító lángját. És azután borus tekintetén fény cikkázik kersztül s glóriafény övezi homlokát, mert ismét reménye éled, hite diadalmassá lesz szíve minden mély keservén és újra hitvallássá válik benne, hogy a 48-as álom nem káprázat csupán, hanem örök idők igazsága, mely meggyőzi a barátot és ellenséget egyaránt s bánataink mély tengeréből, szörnyű éjszakák vaksötétségéből előhívja a magyar nemzet új szent márciusát.

— **Az erdélyi ref. püspök Sárospatakon.** A Sárospataki Hittanhallgatók Egylete március hó 17-én d. u. 5 órai kezdettel a Főiskola imatermében műsoros délutánt rendez, melyen a műsor keretében *dr. Makkai Sándor* erdélyi ref. püspök tart előadást.

— **Névnappmegváltás.** *Dr. Bárány Waldott Frigyes* névnapi megváltásként 50 pengőt adományozott a városi szegényakciónak.

— **Halálozás.** *négyessy Szepessy Zoltán* Abauj-Torna vármegye encsi járásának főszolgabírája Budapesten, március 8-án hirtelen elhunyt. Halála gyászbaborította vármegyénk több előkelő családját, közöttük *Meczner Béla* családját is. Impozáns részvét mellett helyezték f. hó 10-én nyugalomra Gáboron, a családi sírboltban.

Hegedüs Sándor m. kir. szől. és borászati főfelügyelő, a tarcali szől. és bor. szakiskola igazgatója f. hó 11-én a debreceni klinikán, rövid szenvedés után elhunyt.

— **Nincs a megyében járványos influenza.** *Dr. Schmotzer György* vármegyei tisztifőorvoshoz kérdést intéztünk van-e Zemplénnvármegyében influenza járvány? A felelet a leghatározottabb „nem” volt, mert a megbetegedések számban, súlyosságukban nem közelítik meg még a mult év adatait sem.

— **Népkonyha gyűlés.** A városi Népkonyha védnöke, *gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné* f. hó 16-án d. u. fél 5 órára a vármegyeháza nagytermébe gyűlést hívott össze, melynek tárgya: beszámoló a Népkonyha működéséről. A grófné nagyon kéri azok minél nagyobb számban való megjelenését, kiket a nemes ügy érdek, hogy alkalmá lehessen a nagy eredményért köszönetét kifejezni.

— **A Zemplénnvármegyei Nemzeti Kaszinó** ma — szombatra — hirdett kurucstje váratlan megbetegedés miatt elmarad.

— **A magyar borfajták** védelmére vonatkozó lengyel-magyar boregyezményt a lengyel szenátus ratifikálta.

— **Étvágytalanságnál**, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „**Ferenc József**” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttörője megállapította, hogy a **Ferenc József** viz abszolút megbízható hashajtó. **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Leánynap.** A Magyar Keresztény Leányegyesületek Nemzeti Szövetsége országos titkáranak részvételével tartja a Sátoraljaujhelyi Ref. Leányegyesület f. hó 13-án d. u. 6 órai kezdettel a ref. tanácsteremben **leánynapját**, melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja.

— **Adományok a szegény-akcióra.** A városi szegényakcióra a Lorántffy Zsuzsanna egyet 50 pengőt, **Bernáthné Szemere Mária** 20 pengőt adományoztak.

— **Tavaszi haszonállat vizsgálat.** Dr. Orbán Kálmán polgármester a tavaszi haszonállat vizsgálat megtartására f. évi március hó 31-ik napját tűzte ki s felhívja az összes lótulajdonosokat, hogy a fentjelzett napon délelőtt 8 órára a vásártérre lovaikat (szamarát, öszvért is) vizsgálat végett annál is inkább vezettessék elő, mert az a lótulajdonos, aki a kitűzött általános lóvizsgálat alól lovát kivonja, az 1888. VII. tc. 150. §-ába ütköző kihágást követ el.

— **Tavaszi vetőmag-akció.** A földmívelésügyi miniszter ur az elemi kárt szenvedett gazdák részére az alábbiak szerint tavaszi vetőmagot kíván juttatni. Igényelhető: burgonya, árpa, zab és tengeri vetőmag. Csakis azok az elemi kárt szenvedett gazdák részesíthetők vetőmagban, akiknek összes birtoka 20 kat. holdnál nem nagyobb, igényjogosultságuk kétségtelen és akik gyenge anyagi viszonyaiknál fogva a szükséges vetőmagot önjerejükből nem képesek beszerezni és akik ellen mindezen felül hitelképesség szempontjából kifogás nem merül fel. A hitelképességet az Országos Központi Hitelszövetkezet helyi fiókja útján a mai viszonyok figyelembevételével jóindulatul fogja elbírálni. Ugyancsak az OKH fogja hitelezni a vetőmag vételárát és az összes költségeket, azonban legfeljebb 9 hónapra, váltófedezet mellett évi 9%-os kamat felszámításával. A vetőmag vételárán felül az igénylőket terheli a vetőmag vasuti szállítási költsége és a szál-

litáshoz használt szákok kölcsön-dija is. A vetőmagot a m. kir. gazdasági felügyelőség fogja megvásárolni a lehetőséghez képest legolcsóbb árban, azonban a földmívelésügyi miniszterium kikötése értelmében a burgonya 10 pengőnél, a tengeri 16 P 50 fillérnél, az árpa 16 P-nél és a zab 21 pengőnél — a szállítási és egyéb költségekkel együtt — (többe nem kerülhet. Az igénylések legkésőbb 1932. évi március 17-én délelőtt 12 óráig a Városháza I. em. 5. sz. helyiségben személyesen jelentendők be, hol az igénylők az igényelt tavaszi vetőmag mennyiség kötelező átvételére vonatkozólag írásbeli nyilatkozatot tenni és azt sajátkezü aláírásukkal ellátni kötelesek.

— **Megszűnik a zálogház.** Az elzálogosított tárgyak nem mint a zálogjegyen van megjelölve, a lejáratától számított egy, hanem a megszűnés folytán 3 hónap mulva kerülnek elárverezésre.

Meghívó.

A Sárospataki Göztéglagyár és Építőipari r. t. 1932. évi március hó 29-én d. u. 2 órakor Sárospatakon a Társaság gyártelepi irodahelyiségében tartandó **rendes közgyűlésre.** — **Tárgysorozat:** 1. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság jelentése. 2. Az 1931. évi mérleg- és jövedelem számla megállapítása és határozathozatal a felmentvény megadására nézve. 3. Igazgatóság választása. 4. Az alapszabályok 13. §-a alapján beadandó indítványok tárgyalása. Sárospatak, 1932. márc. hó 9-én. Igazgatóság.

Mérleg-számla 1931. évi december hó 31-én. Vagyon. Pénztár számlának 229.72, Ingatlan számlának 23.153.83, Épületek, gépek, felszerelések számlának 2456.—, Téglá és cserép számlának 6400.—, Faanyag számlának 3850.—, Folyószámla adóssok számlának 46.423.23, Veszteség 1200.58, — összesen: P 83.713.36. Teher. Alaptőke számlától 51.000.—, Értékcsökkenési tartalékalap szlától 1600.—, Nyugdíjalap szlától 8900.—, Folyószámla hitelezők szlától 22.213.36, — összesen: P 83.713.36. **Veszteség-Nyereség számla.** Veszteség. Üzemköltség számlának 39.485.83, Fogat számlának 4341.80, Üzleti költség számlának 1975.96, Tiszti fizetés számlának 3700.—, Adó számlának 3511.68, Kamat számlának 4198.—, Bohn-cserép számlának 235.90, — összesen: P 57.449.17. Nyereség. Téglá és cserép szlától 50.079.69, Faanyag szlától 6054.51, Jövedelmi maradvány szlától 114.39, Veszteség 1200.58, — összesen: P 57.449.17. A mérleg- és veszteség-nyereség számlát a fő- és segédkönyvekkel összegegyeztetjük és megegyezőnek találtuk. Felügyelőbizottság.

A zempléni vármegyei gazdasági felügyelőség által megvizsgált **tenyész-kant fedeztetésre tart.**

Érdeklődni lehet:
PÁNCZ GÁBOR Sátoraljaujhely, Csokonai-ucca 27.

— **A Levente Egyesület közgyűlése.** A sátoraljaujhelyi Levente Egyesület f. hó 17-én csütörtökön délután 6 órakor a városháza tanácstermében fogja megtartani évi közgyűlését, amelyre az Egyesület t. tagjait és az érdeklődőket ezuton hívja meg az Elnökség.

— **Gaal Franciska emlékkönyve.** A *Színházi Élet* e heti számában Incze Sándor folytatja utinaplóját. Surányi Miklós „Goethe és a színház” címen írt érdekes elbeszélést. Gyönyörű magazinriport: Színésznők a tükör előtt és amikor a szobor áll modellet. Az új szám közli a husvét országos bridge-verseny Budapesten a Hungária szállodában március 19. és 20.-án rendezendő elődöntőjének teljes programját. Krudy Gyula Ambrus Zoltánról írt cikket. Farkas Imre novellája: Állomkirálynő. Érdekes riport a Budapestre érkezett francia filmszínészekkel. Kutya-szépség- és kedvencverseny kezdődik a Színházi Életben, amely rengeteg érdekes cikket, riportot, novellát és gyönyörű képet kívül darabmelléklettel a Belvárosi Színház nagysikerű műsordarabját „A szépség vására”-t közli. Teljes gyermekujás, kotta és kézimunkamelléklet egészíti ki az új számot, amelynek ára 1 P, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest VI. Aradi-utca 8. sz.

A B C

utások részére.

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZÁLLODÁBAN,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12.—P-ért kaphatja

Saját termésű tisztán kezelt ó-szamorodni boromat

kis mértékben, de 25 literen felüli tartányokban és hordós tételekben is árusítom. 1 liter bor ára 80 fillér. Hordós tétel vételnél az üres hordót literenként 5 fillér megtérítése mellett, visszaveszem.

Dr. HAAS BERTALAN
ügyvéd és szőlőbirtokos
Sátoraljaujhely, Kazinczy-u. 33.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Kedden, március 15-én
Szerdán, március hó 16-án

Monte-Carlo bombázása

Németül beszélő hangos, zenés énekes film.
Főszereplők: ANNA STEN és HANS ALBERS.

Csütörtökön, március hó 17-én

Oberst Redl — az áruló

A monarchia híres árulójának története. (Kém-dráma.)
Főszereplők: LIL DAGOVER az orosz grófnő,
THEODOR LOOS Oberst Redl, az áruló.

Pénteken, március hó 18-án
Szombaton, március hó 19-én
Vasárnap, március hó 20-án

3 napig!

Táncol a kongresszus

Németül beszélő énekes, táncos filmoperett.
A napoleoni izgalmas korban játszódik le ez a film.
Főszereplők: LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCH, CONRAD VEIDT,
LIL DAGOVER, OTTO WALBURG és PAUL HÖRBIKER